

Hørings svar vedrørende forslag til endringer i tobakksskadeloven og nye bestemmelser om elektroniske sigaretter

British American Tobacco Norway

9/26/2016

Høringssvar fra British American Tobacco Norway vedrørende forslag til endringer i tobakksskadeloven og nye bestemmelser om elektroniske sigaretter

1. INNLEDNING

1.1 Innledning - kort om British American Tobacco Norway / Nicoventures

Dette høringssvaret fra British American Tobacco Norway ("BAT") gjelder Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om forslag til endringer i tobakksskadeloven og nye bestemmelser om elektroniske sigaretter.

BAT har en mer enn 200 år lang historie i norsk tobakksindustri. BAT har siden 2008 vært en del av British American Tobacco, som er et internasjonalt tobakkskonsern med merker som selges på mer enn 200 markeder. I Norge importerer og selger BAT sigaretter, snus, sigarer og rulletobakk.

Gjennom selskapet Nicoventures er British American Tobacco også engasjert i utvikling og salg av tobakksfrie nikotinprodukter av høy kvalitet, blant annet produkter til damping, også kalt elektroniske sigaretter eller e-sigaretter. Ettersom import og salg av e-sigaretter med nikotin er forbudt i Norge, er ikke Nicoventures etablert på det norske markedet.

1.2 Generelle synspunkter på departementets høringsnotat

For det første vil vi understreke at BAT støtter bevisbaserte reguleringer som har til formål å redusere skadevirkninger av tobakk, blant annet bedre regulering for å hindre at unge mennesker får tilgang til tobakksprodukter, og å bekjempe den omfattende ulovlige handelen med sigaretter.

Men tobakksindustrien er allerede gjenstand for omfattende regulering både gjennom nasjonal lovgivning og EU-regelverk. Norge er blant de landene i Europa med strengest regulering av tobakksprodukter, blant annet forbud mot markedsføring og synlig oppstilling. Altfor omfattende regulering kan begrense den frie bevegelsen av varer innenfor EU/EØS, særlig ettersom Norge har et stort volum av tobakksprodukter som ikke er norske.

Både tobakksindustri og produksjon og salg av tobakk er lovlige virksomheter. Følgelig er det viktig at markedsaktørene får rimelig frihet til å utøve sin virksomhet. Omfattende reguleringer kan redusere konkurransen og begrense den frie bevegelse av varer, og kan således få alvorlige konsekvenser for forbrukerne så vel som produsentene og importørene i bransjen.

Når det gjelder departementets forslag til endringer i tobakksskadeloven, viser vi til Tobakkindustriens Felleskontors (TIFs) høringssvar, som er representativt for BATs synspunkter som medlem av TIF. Dette høringssvaret vil derfor fokusere på de nye bestemmelsene om elektroniske sigaretter, som omhandles i det samme høringsnotatet.

Som BAT tidligere har gitt uttrykk for i svar på høringsnotatet om implementering av tobakksdirektivet (Forslag til endringer i tobakksskadeloven) støtter vi forslaget om å tillate import og salg av e-sigaretter med nikotin i Norge. Imidlertid vil vi i dette høringssvaret ta opp noen punkter vedrørende de nye bestemmelsene om elektroniske sigaretter. Videre vil vi gjerne se en riktig framstilling av TPD fra alle parter, herunder spørsmålet om karakteriserende smak og følgene for kapselbaserte produkter.

BAT vil gjerne benytte anledningen til å gjenta at vi er sterkt imot forslaget om såkalte nøytrale pakninger for tobakksprodukter, som Helse- og omsorgsdepartementet nå planlegger. Vi har tidligere redegjort mer detaljert for våre argumenter. Her vil vi bare minne departementet om våre synspunkter og nok en gang innstendig be departementet om å revurdere innføring av denne kontraproduktive policyen.

2. ELEKTRONISKE SIGARETTER (E-SIGARETTER)

2.1 Innledning – prinsippet om skadereduksjon

Et stigende antall internasjonale fagfelleverderte studier tyder på at e-sigaretter representerer langt mindre helserisiko enn sigaretter og har dessuten potensial til å redusere røyking og bedre folkehelsen.

E-sigaretter inneholder ikke tobakk, de har ingen forbrenning og følgelig dannes det ikke tobakkstjære i prosessen. Stoffene i e-væsken fordampes ved at væsken blir varmet opp når brukeren trekker luft gjennom e-sigaretten, og oppvarmet damp (aerosol), herunder nikotin, inhaleres. Dampen fra e-sigaretter slipper ut betydelig lavere nivåer av giftige stoffer enn konvensjonell sigarettøyk, og det foreligger ikke bevis for at nikotin i seg selv er forbundet med kroniske helseeffekter som kreft og hjerte- og lungesykdom.

Til tross for at import og salg av e-sigaretter med nikotin er forbudt, foregår det betydelig privat import, og denne importen er gjenstand for liten kontroll fra myndighetenes side. Ved å tillate import og salg og dessuten stille nødvendige krav til kvalitet og sikkerhet, vil det bli bedre kontroll med disse produktene og færre upålitelige aktører i markedet. Kravet om registrering seks måneder på forhånd er derfor særlig velkomment.

Tatt i betraktning at e-sigaretter har potensial til å spille en vesentlig rolle når det gjelder å redusere tobakksskader, er det viktig at retten til å selge, markedsføre og bruke e-sigaretter ikke begrenses mer enn nødvendig.

Ifølge anerkjent forskning i Norge og andre land er det fastslått at det er stor forskjell på e-sigaretter og tobakkprodukt hva gjelder helserisiko. E-sigaretter bør derfor være gjenstand for mindre restriktive reguleringer slik at disse produktenes potensial til å redusere skade kan virkeliggjøres. Et eksempel: I august 2016 presenterte Royal College of Physicians (RCP) en omfattende analyse av nikotin og e-sigaretter i rapporten "Nicotine without smoke: Tobacco harm reduction".¹ I denne rapporten anbefaler RCP at *"for folkehelsen er det viktig å oppmuntre til bruk av e-sigaretter, nikotinerstatningsterapi (NRT) og andre nikotinprodukter uten tobakk i størst mulig grad som erstatning for røyking i Storbritannia."*

I juli 2016 ble bruk av e-sigaretter i en folkehelsestrategi erkjent som berettiget i et rettleidende dokument om bruk av e-sigaretter på offentlige steder og arbeidsplasser, offentliggjort av Public Health England (PHE). Forfatterens konklusjon: *"Vi mener at e-sigaretter har potensial til å representere et vesentlig bidrag til at den lykkes. Om potensialet vil kunne realiseres avhenger av at det etableres en holdning om at e-sigaretter kan være en vei til røykeslutt for Englands åtte millioner røykere, uten at barn eller ikke-røykere dermed rekrutteres til røyking."*²

I PHE-rapporten foreslås det fem hovedprinsipper for å *"styre utviklingen av bevisbaserte strategier som maksimerer potensialet for at e-sigaretter kan forbedre folkehelsen, samtidig som risikoene håndteres på bestemte områder"*. Disse prinsippene er:

1. **Få klart fram forskjellen mellom damping og røyking**

Bruk av e-sigaretter faller ikke inn under legaldefinisjonen eller den kliniske definisjonen av røyking. Videre viser internasjonale fagfelleverderte studier at e-sigaretter representerer langt mindre helserisiko enn sigaretter og har dessuten

¹ Royal College of Physicians. Nicotine without smoke: Tobacco harm reduction. London: RCP, 2016.

² Public Health England (2016), Use of e-cigarettes in public places and workplaces – Advice to inform evidence-based policy making, Available at: <https://www.gov.uk/government/publications/use-of-e-cigarettes-in-public-places-and-workplaces>.

potensial til å redusere røyking og bedre folkehelsen. Så strategiene må være helt klare når det gjelder forskjellene mellom damping og røyking.

2. Sikre at strategiene er oppdaterte om helserisikoene ved passiv eksponering

Resultater fra internasjonale fagfelleverderte studier har vist at helserisikoen ved passiv eksponering for e-sigarettedamp er ekstremt lav og ikke tilstrekkelig til å rettferdiggjøre forbud mot e-sigaretter. Disse resultatene bør legges til grunn ved risikovurderinger.

3. Fastslå og håndtere risiko for at barn og ungdom rekrutteres

Bruk av e-sigaretter anbefales ikke for unge mennesker, noe som gjenspeiles i aldersgrensene for salg og restriksjonene på reklame i Storbritannia. Men fordi voksne røykere bruker e-sigaretter for å slutte å røyke og holde seg røykfrie, kan produktene bidra til å gjøre barn og ungdom mindre utsatt for passiv røyking samtidig som de får færre rollemodeller som røyker. Ved utvikling av strategier for miljøer der barn og ungdom er til stede, bør innsats for å hindre at unge mennesker rekrutteres, kombineres med å skape holdninger som gjør det lettere for voksne å la være å røyke.

4. Støtte røykere i deres forsøk på å slutte å røyke og holde seg røykfrie

E-sigaretter brukes nesten utelukkende av røykere og personer som har sluttet å røyke, og er nå det mest populære hjelpemidlet for å slutte å røyke i England. For å hjelpe røykere å slutte å røyke og holde seg røykfrie, kan en mer smidig tilnærming til damping være hensiktsmessig for å gjøre damping til et enklere valg enn røyking. Først og fremst bør det ikke kreves at de som damper, skal oppholde seg på samme sted som røykere ettersom dette vil kunne gjøre det vanskeligere for dem å slutte og holde seg røykfrie.

5. Støtte overholdelse av lovgivning og policyer som gjelder røykeforbud

Opprettholde og støtte overholdelse av røykeforbud ved å vektlegge et klart skille mellom røyking og damping. Angi nøyaktig hvor damping er tillatt eller forbudt og formidle policyen klart til alle som er berørt.³

Tidligere, i 2015, publiserte PHE en rekke uavhengige studier av og synspunkter på e-sigaretter som støtter en balansert tilnærming til alle aspekter av regulering vedrørende e-sigaretter. Spesielt verdt å merke er PHEs konklusjon:

- "De beste anslagene viser at e-sigaretter er 95 % mindre helseskadelig for deg enn vanlige sigaretter, og i tillegg bidrar de til at de fleste røykere, når de får profesjonell hjelp, slutter fullstendig med tobakk."⁴
- "ES [elektroniske sigaretter] slipper ut ubetydelige mengder nikotin i luften uten identifiserte helserisikoer ved passiv eksponering."⁵
- "På grunnlag av tilgjengelige bevis er helserisikoen ved passiv eksponering for damp fra nikotinfordampere ekstremt lav. Et lovforbud mot bruk av

³ Public Health England, E-cigarettes in public places and workplaces: a 5-point guide to policy making, Available at : <https://www.gov.uk/government/publications/use-of-e-cigarettes-in-public-places-and-workplaces/e-cigarettes-in-public-places-and-workplaces-a-5-point-guide-to-policy-making>.

⁴ Public Health England, E-cigarettes: an evidence update, A report commissioned by Public Health England, August 2015. Tilgjengelig på: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/457102/E-cigarettes_an_evidence_update_A_report_commissioned_by_Public_Health_England_FINAL.pdf.

⁵ Ibid, s 65.

nikotinfordampere på lukkede offentlige steder og arbeidsplasser vil ikke kunne rettfærdiggjøres på grunn av passiv eksponering.”⁶

I mai 2014 oppmodet over femti internasjonale forskere og spesialister på feltene tobakkskontroll, nikotinvitenskap og folkehelsepolitikk offentlig både Verdens helseorganisasjon (**WHO**) og signatørene til WHO's rammekonvensjon om tobakkskontroll (Framework Convention on Tobacco Control – **FCTC**) til å ikke foreslå forbud mot og/eller unødvendige restriksjoner på e-sigaretter, med følgende uttalelse:

”Produkter som reduserer tobakkskader, har et meget stort potensial til å redusere byrden forbundet med røykerelatert sykdom, og disse produktene vil kunne bli blant de viktigste nyvinningene hva gjelder helse i det 21. århundret, og vil kanskje kunne redde hundretalls millioner av liv. Trangen til å regulere og forby disse produktene med bakgrunn i å anse dem som tobakksprodukter, bør motstås, og i stedet bør WHO gå inn for regulering som er hensiktsmessig og utformet med tanke på realisering av potensialet. Vi er svært bekymret for at klassifisering av disse produktene som tobakk vil gjøre mer skade enn godt, og vil hindre tiltak for å oppnå målene som vi alle er forpliktet til, nemlig å redusere ikke smittsomme sykdommer.”

Norske myndigheter erkjenner også at e-sigaretter har lavt skadepotensial sammenlignet med tobakksbruk. På denne bakgrunn har e-sigaretter gjort *prinsippet om skadereduksjon* relevant i norsk tobakkspolitikk. Vi viser til Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen,⁷ som danner bakgrunnen for den foreslåtte legaliseringen av e-sigaretter med nikotin i Norge. I meldingen heter det at når det gjelder e-sigaretter, er regjeringen åpen for skadereduksjon som en ny politisk strategi for å redusere tobakksrelaterte sykdommer og dødelighet.⁸

Regjeringen har her lagt vekt på at bruksfunksjoner og brukergrupper av tobakkssigaretter er sterkt overlappende. Når det gjelder helseeffekter på *individuell nivå*, viser regjeringen til at overgang fra tobakkssigaretter til e-sigaretter vil føre til betydelig risikoreduksjon for den enkelte, og at ekspertgrupper har anslått at helserisikoen forbundet med bruk av e-sigaretter utgjør *mindre enn 10 %* av risikoen ved sigarettøyking.⁹ Når det gjelder effekten på *samfunnsnivå*, heter det at det ikke er grunn til å anta at e-sigaretter vil ha negative virkninger av et stort omfang.¹⁰ Det vises til at brukerne nesten utelukkende er røykere eller forhenværende røykere, og at e-sigaretter brukes til å redusere tobakksforbruket, slutte å røyke eller hindre tilbakefall til røyking.¹¹ Regjeringen konkluderer med at den største risikoforskjellen mellom tobakk og e-sigaretter tilsier at tilgjengelighet til e-sigaretter vil *forbedre* helsen for den store majoritet av brukerne, dvs. røykere/forhenværende røykere.¹² Samlet sett vil e-sigaretter med andre ord gi *positive helseeffekter* både på individuelt nivå og samfunnsnivå.

Skadereduksjonsprinsippet erkjennes også i departementets høringsnotat.¹³ Når import og salg av e-sigaretter tillates, er grunnen at e-sigaretter skal være tilgjengelige for voksne som ønsker å bruke dem som et skadereduserende middel.¹⁴

Når det gjelder det spesifikke innholdet i skadereduksjonsprinsippet, innebærer prinsippet hovedsakelig at de som ikke har greid å slutte, skal kunne redusere sin egen

⁶ Public Health England. 2015. *Policies and practice on use of e-cigarettes in enclosed public places: towards a consensus*. Public Health England. Tilgjengelig på: www.ukctas.ac.uk/ukctas/documents/e-cigarettes-in-enclosed-public-places-final-survey.pdf

⁷ Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehelsemeldingen Mestring og muligheter

⁸ Folkehelsemeldingen, s. 72, andre spalte

⁹ Ibid

¹⁰ Ibid

¹¹ Ibid og s. 73

¹² Ibid

¹³ Høringsnotatet om implementering av TPD, s. 22-23.

¹⁴ Høringsnotatet om implementering av TPD, s. 23, hele det siste avsnittet.

risiko for sykdom og død ved at de informeres om, tillates og oppmuntres til å gå over til nikotinprodukter med lavere risikoprofil.

For å motivere røykere og de som ikke har greid å slutte, til å velge nikotinprodukter med lavere risikoprofil, må det sørges for bred tilgjengelighet av og informasjon om e-sigaretter. Dette forutsetter, som også SIRUS understreker i sitt hørings svar til høringsnotatet om TPD¹⁵, at produkt- og salgsregulering må gjøre det *lettere* for disse gruppene å velge e-sigaretter framfor tobakkssigaretter.

Selvfølgelig erkjenner vi at dampprodukter ikke er fullstendig uten helserisiko. Dampprodukter som e-sigaretter er spesielt ikke egnet for: personer under 18 år, personer som er allergiske/følsomme overfor nikotin, gravide eller ammende, personer som bør unngå tobakks- eller nikotinprodukter av medisinske årsaker, personer som har en ustabil hjertetilstand, alvorlig hypertensjon eller diabetes. Dampprodukter bør også holdes utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Vi er for øvrig klar over at enkelte folkehelseinstitusjoner har uttrykt bekymring for at det ikke er nok kunnskap om helserisikoen ved e-sigaretter, og vi er enige i at overvåking etter markedsføring i framtiden er en viktig del av enhver fornuftig strategi for fortsatt å overvåke virkningen av produkter på forbrukere og befolkningen som helhet.

Nedenfor følger noen generelle kommentarer, blant annet tilbakemelding på spørsmål som departementet spesielt har bedt om samt spesifikke kommentarer til de enkelte kapitlene i de nye bestemmelsene om elektroniske sigaretter.

2.2 Generelle kommentarer om elektroniske sigaretter

I høringsnotatet om implementering av tobakksproduktdirektivet ber departementet om kommentarer til om e-sigaretter bør unntas fra forbudet mot oppstilling.¹⁶ I høringsnotatet skriver departementet at det trengs mer tid samt en juridisk EØS- og WTO-analyse for å trekke en konklusjon. BAT mener dette er klokt, og vil nok en gang gjerne presentere våre argumenter for å unnta e-sigaretter fra oppstillingsforbudet.

Som nevnt tidligere mener BAT helt klart at synlig oppstilling av e-sigaretter i butikker bør tillates. For det første vil et oppstillingsforbud gjøre det vanskeligere for leverandører av e-sigaretter å etablere seg i det norske markedet dersom oppstilling av produktet i butikker ikke er tillatt.

For det andre mener vi at fordi e-sigaretter har et potensial til å spille en vesentlig rolle når det gjelder tobakkskadereduksjon, bør oppstilling i butikker være tillatt for å sikre at produktene er synlige, tilgjengelige og et mulig alternativ for røykere, spesielt ettersom e-sigaretter ikke tiltrekker ikke-røykere eller fører til høyere tobakksforbruk. Oppstilling vil derimot oppmuntre flere tobakksbrukere til å gå over til e-sigaretter som et skadereduserende middel.

For det tredje, slik unntaket av sigarer og sigarilloer har vist, er departementet helt klart åpen for unntak der det er fornuftig, rimelig og praktisk. En slik pragmatisme bør også praktiseres når det gjelder e-sigaretter.

Legaliseringen av e-sigaretter i Norge er basert på prinsippet om skadereduksjon ettersom målet er at e-sigaretter skal være tilgjengelig for voksne som ønsker å bruke dem som et skadereduserende middel.¹⁷ Derfor må disse nye lovlige produktene tillates formidlet og gjort kjent slik at forbrukere i Norge kan få mulighet til å gjøre et informert valg.

¹⁵ SIRUS' hørings svar til TPD, Svar fra SIRUS på høringsnotat Implementering av tobakksproduktdirektivet (2014/40/EU)", s. 3, hele andre avsnitt

¹⁶ Høringsnotat Implementering av tobakksproduktdirektivet, s. 24, hele det andre avsnittet, jf. punkt 6,19

¹⁷ Høringsnotat om implementering av tobakksproduktdirektivet, s. 23, hele det siste avsnittet.

2.3 **Kapittel 1**

BAT støtter departementets definisjoner.

2.4 **Kapittel 2**

BAT støtter innføringen av en registreringsordning, innholdet i denne og kravet om registrering 6 måneder på forhånd.

En registreringsordning er viktig og nødvendig slik at forholdene blir ufordelaktige for ulovlige aktører. Registrering 6 måneder på forhånd vil gjøre det mulig for myndighetene å utføre grundigere kontroller, noe som er særlig viktig ettersom elektroniske sigaretter blir et nytt lovlig produkt i Norge. En registreringsordning muliggjør en opprydding på et marked som i dag befinner seg i en gråsoner når det gjelder lovlighet.

Men vi støtter ikke avgiftsstrukturen. For at elektroniske sigaretter skal kunne konkurrere i markedet og realisere sitt potensial som et mindre skadelig alternativ til tobakksrøyking, vil avgiftene faktisk fungere som et hinder for markedsinngang, særlig for små og mellomstore bedrifter. Dessuten er avgiftene svært høye sammenlignet med andre EU-land, bortsett fra Danmark og Luxemburg som ligger på samme nivå. For seriøse aktører som ønsker å komme inn på det lovlige markedet for elektroniske sigaretter, er omkostningene ved å overholde reglene allerede høye. Vi henstiller derfor til departementet om å revurdere avgiftsstrukturen for å gi bedre forhold for en sunn konkurranse og oppfordre seriøse selskaper til å levere elektroniske sigaretter.

2.5 **Kapittel 3**

BAT har ingen kommentarer til dette kapitlet.

2.6 **Kapittel 4**

Når det gjelder merking, mener vi at bestemmelsene i TPD og den norske tilnærmingen er rimelige med hensyn til størrelse og form. Det innebærer å dekke 30 prosent av de to største overflatene med tekst i fet skrift i skrifttypen Helvetica på hvit bakgrunn.

BAT støtter imidlertid ikke forslaget om at elektroniske sigaretter bør merkes med et budskap om å slutte, med henvisning til slutta.no¹⁸. Slike henvisninger skulle ikke være påkrevet for elektroniske sigaretter, men bare for produkter som inneholder tobakk.

Det vil bare gi et motstridende signal dersom et nikotinprodukt som er gjort lovlig fordi det har et potensial for røykeslutt, påføres en oppfordring om å slutte. Videre bør all obligatorisk merking være bevisbasert. Når det gjelder oppfordringen om å slutte, bør departementet velge å holde seg til den opprinnelige TPD-teksten: "*Dette produktet inneholder nikotin, som er et svært avhengighetsskapende stoff.*"

2.7 **Kapittel 5**

BAT støtter bestemmelsene i kapittel 5.

2.8 **Kapittel 6**

BAT støtter bestemmelsene i kapittel 6.

3. KARAKTERISERENDE SMAK OG KAPSLER

3.1 Innledning – tolkning av TPD

I høringsnotatet uttrykker departementet klart sin tolkning at TPD forbyr mentolkapsler i sigaretter.¹⁹ For BAT er det klart at EUs lovgivere hadde til hensikt å innføre et forbud mot

¹⁸ Høringsnotatet, s. 60.

¹⁹ Høringsnotatet, s. 28.

sigaretter med smak ved å forby såkalt karakteriserende smak. For å gi både forbrukere og produsenter tid til å tilpasse seg denne endringen i tobakksmarkedet, ble det gitt et særlig unntak for produkter med karakteriserende smak med salgsvolum i Unionen på tre prosent eller mer. Dette unntaket skulle gjelde sigaretter, uten hensyn til den tekniske løsningen på leveringsmekanismen.

3.2 Det rettslige grunnlaget

- Ifølge artikkel 7 nr. 1 i TPD skal medlemsstatene forby plassering på markedet av tobakksprodukter med karakteriserende smak fra 20. mai 2016. I henhold til artikkel 7 nr. 7 i TPD skal medlemsstatene videre forby plassering på markedet av tobakksprodukter som inneholder smakstilsetninger i noen av produktets deler som filtre, papir, emballasje, kapsler eller andre tekniske innretninger som muliggjør endring av de aktuelle tobakksproduktenes lukt, smak eller røykutviklingsintensitet. I henhold til artikkel 7 nr. 14 i TPD skal imidlertid bestemmelsene i artikkel 7 ikke få anvendelse før 20. mai 2020 for produkter med karakteriserende smak når salget i Unionen representerer tre prosent eller mer i en bestemt produktkategori.
- For å gjenta: I henhold til artikkel 7 nr. 14 i TPD skal *bestemmelsene i artikkel 7* få anvendelse fra 20. mai 2020 for produkter med karakteriserende smak når salget i Unionen representerer tre prosent eller mer i en bestemt produktkategori. Det generelle forbudet mot plassering på markedet av tobakksprodukter som inneholder kapsler med smakstilsetninger, er en bestemmelse under artikkel 7 og vil følgelig ikke få anvendelse før 20. mai 2020 for slike unntatte produkter. Følgelig er det ikke noe i TPD som danner et rettslig grunnlag for et nasjonalt forbud mot kapselprodukter.

3.3 EU-kommisjonens kommentarer

- Et "non-paper" fra DG SANTE om kapsler er noen ganger blitt henvist til som grunnlag for gjennomføring av et særlig forbud mot kapsler. Men Kommisjonen selv legger ikke vekt på dette dokumentet. Den har derimot klart tatt avstand fra enhver klargjøring og har hevdet at TPD ikke gir den myndighet til å utstede noen klargjøring i saken. Som i et svar på et skriftlig spørsmål fra et parlamentsmedlem:

"Ettersom direktiv 2014/40/EU ikke gir Kommisjonen myndighet til å utarbeide eller vedta lovgivning når det gjelder direktivets artikkel 7 nr. 7, har ikke Kommisjonen utarbeidet lovgivning eller noen lov av noe slag når det gjelder den bestemmelsen."²⁰

- Følgelig har ikke EU-kommisjonen gitt noen klargjøring av artikkel 7 nr. 7 i TPD. Men Kommisjonen har gitt en uttalelse om hvordan mentolkategorien skal beregnes.
- Kommisjonens konsekvensvurdering²¹ støttet vedtak av direktivet og gav formuleringen av unntaket i artikkel 7 nr. 14. Ifølge konsekvensvurderingen representerer mentolsigaretter 4 % av EU-markedet uten at det skilles mellom forskjellige typer mentolsigaretter.

3.4 Ytterligere argumenter²²

En egen vurdering av mentolsigarettyper med karakteriserende smak er uforenlig med teksten om tidsforlengelse. Artikkel 7 nr. 14 gjelder tobakksprodukter med "en karakteriserende smak" (vår utheving) når salgsvolumet i EU representerer 3 % eller mer av "en bestemt produktkategori" (vår utheving).

²⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=F-2016-004144&language=EN>

²¹ http://ec.europa.eu/health/tobacco/docs/com_2012_788_ia_en.pdf

²² Se vedlegget til dette høringsvaret: HSF-uttalelse

Den bestemte produktkategorien som gjelder mentolsigaretter, er selvfølgelig sigaretter (i motsetning til for eksempel sigarer eller pipetobakk). Den aktuelle karakteriserende smaken er mentol. Det er ikke noe i artikkel 7 nr. 14 som tilsier at det skulle være noe ytterligere skille mellom mentolsigaretter for å beregne volumkravet på 3 %.

Videre vil det ikke være noen entydig vurdering å skille mellom sigaretter med mentol i tobakken og sigaretter med mentol i komponenter – for eksempel når det gjelder sigaretter som kan inneholde mentol, og som kan ha karakteriserende smak både i tobakken og i en komponent.

Dette forholdet støtter derfor også den tolkningen av artikkel 7 nr. 14 at alle mentolsigaretter med karakteriserende smak ses under ett når det gjelder volumkravet på 3 % for anvendelse av unntaket.

3.5 **Konklusjon**

Artikkel 7 nr. 14 i tobakksproduktdirektivet får anvendelse på sigaretter med mentol i komponenter så vel som sigaretter med mentol i tobakk i den grad de har karakteriserende smak. Ved beregning av kravet på 3 % salgsvolum bør alle mentolsigaretter anses for å utgjøre en felles kategori, slik grunnlaget har vært for EU-kommisjonens beregning. Det er ingen grunn til, og heller ikke noe rettslig grunnlag for, å skille mellom produkter med den samme karakteriserende smaken, men med forskjellige leveringsmekanismer. Videre innebærer artikkel 7 nr. 14 spesielt at bestemmelsene i artikkel 7 skal få anvendelse først fra 20. mai 2020 for mentolsigaretter, uten hensyn til hvordan mentolsmaken oppstår.